

Roll No.

216

Total No. of Questions : 19]

[Total No. of Printed Pages : 7

SS

2323

ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

ADVANCES AND FOREIGN EXCHANGE

Paper-I

(Vocational Stream)

(Business and Commerce Group)

(Banking and Financial Services Trade)

(Punjabi, Hindi and English Versions)

(Evening Session)

Time Allowed : 2 Hours

Maximum Marks : 30

(Punjabi Version)

- ਨੋਟ: (i) ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ ਵਾਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ 216 ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਜ ਕਰੋ ।
- (ii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਗਿਣ ਕੇ ਦੇਖ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਟਾਈਟਲ ਸਹਿਤ 28 ਪੰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਠੀਕ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਨ ।
- (iii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।
- (iv) ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਭਾਗ I, ਭਾਗ II ਅਤੇ ਭਾਗ III) ।
- (v) ਭਾਗ I ਦਾ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ।
- (vi) ਭਾਗ II ਦਾ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣੇ ਹਨ ।
- (vii) ਭਾਗ III ਦਾ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਹੈ ।

ਭਾਗ I

ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ ।

10×1=10

1. ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ?

1

(ੳ) ਆਪਣੇ ਨਕਦ ਨੂੰ ਜਾਣੇ

(ਅ) ਆਪਣੇ ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ ਜਾਣੇ

(ੲ) ਆਪਣਾ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਜਾਣੇ

(ਸ) ਆਪਣੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਜਾਣੇ

2. ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਕਰਜੇ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਹਕ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਾਧੂ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? 1
3. ਪਲੈਜ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਸਤੂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ _____ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । 1
- (ੳ) ਕਰਜ਼ਦਾਰ (ਅ) ਬੈਂਕ
(ੲ) ਤੀਜੀ ਧਿਰ (ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
4. ਗਰੰਟੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਗਰੰਟਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।
(ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ) 1
5. ਫੈਕਟਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸੋ । 1
6. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਬੈਂਕ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ? 1
- (ੳ) ਤਰਲਤਾ (ਅ) ਸੁਰੱਖਿਆ
(ੲ) ਲਾਭਦਾਇਕਤਾ (ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ
7. ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਜ ਦਰ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।
(ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ) 1
8. ਕਿਰਾਇਆ ਖਰੀਦ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਧੀਨ ਹਰੇਕ ਕਿਸ਼ਤ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਰਕਮ ਅਤੇ _____ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । (ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ) 1
9. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਥਾਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਲਾਭ ਹੈ ? 1
- (ੳ) ਆਸਾਨ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਸਹੂਲਤ
(ਅ) ਆਵਰਤੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਯੋਗੀ
(ੲ) ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਭੁਗਤਾਨ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ
(ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ
10. ਇੱਕ ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਲਾਕਰ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ _____ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ।
(ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ) 1

ਭਾਗ II

ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3-3 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ ।

5×3=15

11. ਬੈਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਲਾਕਰ ਸੁਵਿਧਾ ਕੀ ਹੈ ? 3
12. ਕਿਰਾਇਆ ਖਰੀਦ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ । 3

13. 'ਆਟੋਮੇਟਿਡ ਟੈਲਰ ਮਸ਼ੀਨ ਵਿੱਤੀ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਅਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।' ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ। 3
14. ਘਰ ਲਈ ਵਿੱਤ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 3
15. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਉਧਾਰ (ਲੈਂਡਿੰਗ) ਕਿਵੇਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ? ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਦਸੋ। 3
16. ਕਰਜ਼ੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 3
17. ਵਿੱਤੀ ਗਰੰਟੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? 3

ਭਾਗ III

- ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5-5 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ। 1×5=5
18. ਪੱਟਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀ ਹੈ? ਪੱਟੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 5
19. ਫੌਰਨ ਐਕਸਚੇਂਜ ਕੀ ਹੈ? ਫੌਰਨ ਐਕਸਚੇਂਜ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਕਿਵੇਂ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ? 5

(Hindi Version)

- ਨੋਟ: (i) अपनी उत्तर-पुस्तिका के मुख पृष्ठ पर विषय-कोड/पेपर-कोड वाले खाने में विषय-कोड/पेपर-कोड 216 अवश्य लिखें।
- (ii) उत्तर-पुस्तिका लेते ही इसके पृष्ठ गिनकर देख लें कि इसमें मुख पृष्ठ सहित 28 पृष्ठ हैं एवं सही क्रम में हैं।
- (iii) उत्तर-पुस्तिका में खाली छोड़े गए पृष्ठ/पृष्ठों के पश्चात् हल किए गए प्रश्न/प्रश्नों का मूल्यांकन नहीं किया जायेगा।
- (iv) प्रश्न-पत्र को तीन भागों में बाँटा गया है (भाग I, भाग II तथा भाग III)।
- (v) भाग I का प्रत्येक प्रश्न 1 अंक का है तथा सभी प्रश्न हल करने अनिवार्य हैं।
- (vi) भाग II का प्रत्येक प्रश्न 3 अंकों का है तथा परीक्षार्थी के लिए इनमें से कोई पाँच प्रश्नों के उत्तर दीजिए।
- (vii) भाग III का प्रत्येक प्रश्न 5 अंकों का है तथा परीक्षार्थी के लिए इनमें से कोई एक प्रश्न का उत्तर दीजिए।